

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 16. Sit ordinata. Ex Vet. Nov.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Ego sum, qui peccavi &c. 2. Reg. 24. 17. Tantum absuit, ut suorum incolumitati suam antecederet; ut potius se in discrimen adduceret, ut suos à discrimine liberaret. Mendoza in 1. Reg. 5. v. 11.

Responsò acceptò - reversi sunt in regionem suam. Matth. 2. 12. Cur potius, ut Christò potirentur, regionem, domum, familiam, & regnum, non obliviscuntur? quomodo ab illo possunt separari? Imò, quia Deum sapiunt, citissime convolant, etiam Christò relicto, ut munere, & officio suo in subditos fungantur. Hòc maxime à terreno rege differt rex divinus. Terreno regi principes illi placent, qui propria oblii regie adherent; verum regi divino haud placent hi reges; sed qui Deum adorantes, in sua remeant, suisque frequentissimi adsunt. Hinc Ecclesiastici Principis Petri rejectus fuit affectus, quòd, gloria Thaboris ebruius, agebat: *bonum est nos his esse.* Matth. 17. 4. Cui Dominus apud Timotheum Antiochenum: quid tibi in mentem venit Petre? tuine solius curam geris? an non totius Mundi? Baeza. 1. 2. c. 8. §. 2.

Vade, & corripe. Matth. 18. 15. Non dicit Christus, ut is, qui injuriam intulit, abeat, & veniam precetur; sed ut offensus offensorem suam domi suae inviset, & indulgentiae invitatione invitet, blandaque correptione Deo lucrifaciat. Nonne melius foret, si injuriam passus domi, residens exstimulationis suae rationem haberet, jure suo utens expectaret offensorem, quoadusque ille veniens veniam poscat? Christus hoc vult potius, ut Christianus cedat de honoris sui jure propter charitatem; & ne meminerit potestatis, cum datus est veniam. Did. Niss. fer. 3. post D. 3. Quadr. §. 2.

Concurrerunt quondam Christi potentia, & amor. Videamus, quis cui cessit? Matth. 20. 23. *accessit mater filiorum Zebedaei &c.* Respond. Christus: *sedere ad dexteram meam, vel sinistram, non est meum dare vobis &c.* Querit S. Ambr. 1. 4. de fide c. 5. cur Christus sic responderit: non suum, sed Patris, dare, quod illi petierunt? quin cum & ille, aequè ac Pater, hoc donet. Respond. S. Ambr. duo hic concurrisse, potestatem Christi, & amorem. Noluit, inquit, his, quos diligeret, videri, quòd peterent, denegasse. Sanctus, & bonus Dominus, qui mallet aliquid dissimulare de jure, quam de charitate deponere. Id. ib.

In natiuitate ejus multi gaudebunt. Luc. 1. 14. Dum nascitur infans Zachariae, & os ejus resolutum est. Quis non putaret tantis cumulatum beneficiis, mox gratias acturum pro filio, & recepta voce? Prophetat, sed Christi solum memor; vocis, filique immemor: *benedictus Dominus Deus Israel &c.* Luc. 1. 6. Cur? an quòd patrem te fecerit? an quòd eloquentem te fecerit ex elingui? *quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suae.* Gaudeo, non quòd Joannes natus sit, sed quòd nasciturus sit Jesus. Oliva 1. 3. Strom.

Nunc dimittis servum tuum Domine. Luc. 2. 29. O beate vir! quid petis? longam vitam pete, ut deliciis tuis diutius fruaris:

cur exposcis, ut te in pace dimittat? Respond in hoc manifestè ostendit, se justum esse; & habitare in se divinum spiritum. Nam justis magis commune proximorum bonum, quam utilitatem suam expetunt. Peculiare ipsius bonum erat, Christum verum animarum consolatorem videre, illòque diu perfrui; bonum autem commune erat, bonum nuntium Patribus in sinu Abrahae deferre, quod illi protulit. Diez. in festo Purif. conc. 4.

Et convocavit duos de discipulis suis Joannes. Luc. 7. 19. Probi obliviscuntur sui, ut proximorum recordentur. Baptista in vinculis est & non est memor sui, sed discipulorum. Nonne commodius esset, mittere eos ad Herodem, ut illi injusta vincula objicerent? Non meminit sui, sed honoris Christi, & necessitatis discipulorum suorum, ut veritatem agnoscerent. Did. Stella hic.

§. XVI.

Charitas fit ordinata.

Ex Veteri, & Novo.

Divisique aquas. Gen. 1. 7. Videtur, quòd hanc divisionem facere non debuit; quia unumquodque secundum exigentiam naturae suae collocari debuit. Dicendum: quòd quamvis sic esset secundum convenientiam naturarum particularium; tamen, propter bonum naturae universalis, & harmoniae communis; oportuit illa, quae magis conveniebant, dividere, ne possent in suis actionibus excedere, & naturae ordinem corrumpere. S. Thom. hic.

Ordinavit in me charitatem. Cant. 2.

4. Juxta Sept. optat Ecclesia, ut unicuique, ac rebus omnibus, affectum impertiat, quem debet: praeposterus enim est frequenter, & stultus, hominum Amor; ut ea diligant, quae sunt odienda; ea oderint, quae amanda. de Ponte hic, Exh. 33. §. 1.

Introduxit me in cellam vinariam, *ordinavit in me charitatem.* Cant. 2. 4. S. Greg. hic: per cellam vinariam quid congruentius, quam ipsam arcanam aeternitatis contemplationem accipimus. Qui hanc cogitationem de aeternitate altius in animum demiserit, gloriari poterit: *ordinavit in me charitatem:* nam meliorem servabit ordinem amoris, seipsum minus, Deum plus; & propter Deum, ipsos etiam inimicos diligendo. Hac quoque cogitatio largius delibata ebruium facit; sed ebrietate optimorum desideriorum. Drex. Conf. de aeternit. §. 1.

Ordinavit in me charitatem. Cant.

2. 4. Nihil aliud est vera, & perfecta virtus, quam ordo amoris. S. Augustinus. 1. 11. c. 25. de Civit. Eleganter locutus est, ordinate: plurimorum quippe inordinata est charitas; quando, quod in primo loco debent diligere, diligunt in secundo; quod in secundo, diligunt in primo. &c. Sanctorum verò charitas ordinata est. Orig. hic. Ut majora magis, minora minus, diligamus; & indignis diligi denegemus amorem. Sim. de Cass. 1. 15. de just. Christ.

Quid

Quid autem vides festucam. Matth. 7. 3. Charitas erit ordinata, ut à seipso incipiat homo; nè præsumat alium increpare, indicare, qui seipsum non purgat, discutit, & emendat. Dion. Carth. hic.

Christus prius orat pro crucifixoribus. Luc. 23. 34. tum commendat Patri spiritum. v. 46. Stephanus verò Act. 7. 58. prius pro se, tum pro suis lapidatoribus. En discrimen inter Deum, & homines: nam suæ indolis nativâ nobilitate incitatus Deus res alienas prius, quàm suas, curat; homo verò sua ante omnia tractat, aliorum posterius. Did. Niss. D. 4. Quadr. §. 3.

Domine Jesu suscipe spiritum meum. Act. 7. 58. Dein pro inimicis orat. Utrobique Redemptorem imitatus; qui etiam orabat pro crucifixoribus, & Patris manibus spiritum commendabat. Sed hoc Stephanus primò locò, alterum secundò, fecit. Cur non servavit eundem ordinem? quia servus erat, quia periculum suum agnoscebat. Christus non ex necessitate, sed humilitate, spiritum commendat; & Stephanus totus indigus remedium petit. Christus in illo certamine securus, non tam de se, quàm miseris peccatoribus, degit sollicitus; Stephanus, mobile virtutis acceptæ ingenium agnoscebat, in tuto prudenter se collocare satagit; & qui in ipso agone, etiam post visos cælos apertos, post Angelici vultus radios, conceptos, poterat deficere, debitò charitatis ordine, se tuetur prius, S. Chryl. tom. 6. ord. de S. Steph. post lapidum etiam jactus, athleta victoriam expectabat, & ejusmodi vocibus Creatorem compellabat: *Domine Jesu suscipe spiritum meum.* Quamdiu in hoc sum mortali corpore circumseptus, pertimesco; quamdiu terrenam hanc gesto carnem, reformido; nè post labores amittam labores. Vereor admodum, nè post luctam coronâ privatus remaneam. *Suscipe igitur spiritum meum.* Ramirez in ep. Chr. ep. 6.

Agentia naturalia prius agunt in propinqua sibi, ignis, aqua &c. sic benefac prius domesticis. Diez. ser. 5. post Cin.

Qui dignas pro suis peccatis eleemosynas facit, prius eas facere incipiat à seipso. Indignum est enim, ut in se non faciat, qui facit in proximum; cum audiat dicentem Dominum: *diliges proximum tuum, sicut teipsum*; itemque audiat: *miserere anima tua placens Deo.* Eccl. 30. 24. S. Aug. c. 27. de Civit.

Qui vult eleemosynam ordinatè dare, à seipso debet incipere, & eam sibi primùm dare. *Miserere anima tua &c.* S. Augustinus Enchiridio c. 7. 6.

§. XVII.

Charitas quas alias virtutes includat.

Humilitatem.

Humilitas est præcursor charitatis, sicut Johannes Christi; & sic attrahit ad Deum: quia Deus charitas est. Quidam dicebat in vit. PP. l. 7. c. 13. Corn. in Jf. 14.

Sicut ignis sine calore, vel splendore, omnimodè non est; ita charitas sine humilitate esse non potest. S. Cæsarius Ep. hom. 36.

Patientiam.

Charitas paxiens est omnia sustinet. 1. Cor. 13. 47. Ejus elogia inchoat, & terminat Patientia: quia in Patientia totam vim suam obtinet; ipsaque munitur, & defenditur. Sylv. in Apoc. 2.

Novi opera tua, & fidem, & charitatem. Apoc. 2. 19. Nescit utramque; fidem ut principium salutis; charitatem, quâ fides vivificatur. S. Cypr. de bono Patient: tolle charitati Patientiam, & desolata non durat; tolle sustinendi, tolerandique substantiam, & nullis radicibus, ac viribus, perseverat. Apostolus denique, cum de charitate loqueretur, tolerantiam illi, & patientiam injunxit. 1. Cor. 13. 4. Sylv. hic.

Genius vestem vulnerando facit pulchriorem. Lem. *Facit patientia pulchrum, dilectumque magis. Charitas paxiens est.*

Qui charus cupit esse, vulneretur.
Crebrò vulnere sæpe vulneretur.
Non est integer ille, nec decorus
Qui nullum patiens subivit ictum.
Vulnus nobile, nobilis cicatrix
Quam suscepit Amor, suamque fecit.
Res est integra amore vulnerari.

Genius vitem incidit. Lem. *Grata minus, nisi lesa foret.*

Amoris placet indolem videre?
Sentit vulnera, nec movetur illis.
Gaudet posse pati, sui que vindex
Pensat mille bonis malum unum,
Unum mille malis bonum rependit. &c.
Guilielmus Hesius.

Ferâ sit licet immanior, simul si amare quis cepit, ove mansuetior evadit. S. Chryl. hom. 33. in 1. Cor. 13.

Genius tentat digitò chordas testudinis. Lem. *Tentanti respondet amice. Charitas non irritatur.* 1. Cor. 13. 5.

Amor si meus ungue vellicetur
Irritatus, Amo tibi reponet.
Verbis, verberibusque provocetur,
Amo semper, Amo, tibi reponet.
Amor non melius, benigniusque,
Quàm, cum fere coegeris, loquetur.
Amorem probat hostis innocentem,
Hostem blandus amor probat nocentem.

Hesius cit.

Concordiam.

Charitas sic dicta, quasi chara unitas. In fimbria summi Sacerdotis, Ex. 28. 33. quatuor elementa tranquillâ unione conveniunt. 2. Reg. 19. 14. Notiatur de consensu filiorum Jfrael, fuisse illos univertos, quasi vir unus. Tot millia hominum, quasi vir unus, erant. Magna laus!